

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 5Cb/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220200418
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Brinčík
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2021:3220200418.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou sudcom JUDr. Tomášom Brinčíkom v spore žalobcu: Construction s.r.o. v reštrukturalizácii, so sídlom 956 32 Nadlice 64, IČO: 31 106 064, pr. zast.: JUDr. Matej Valjent, advokát so sídlom Jesenského 232, 958 01 Partizánske, proti žalovanému: Obec Krásna Ves, so sídlom 956 53 Krásna Ves 142, IČO: 00 310 581, pr. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom Piaristická 46/276, 911 01 Trenčín, IČO: 36 837 857, o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o dielo, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu, a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré vydá súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 28.04.2020 podanou na tunajšom súde dňa 29.04.2020 domáhal voči žalovanému určenia, že odstúpenie od Zmluvy o dielo zo dňa 22. októbra 2019 v znení dodatku č. 1 zo dňa 3. februára 2020, predmetom ktorej je realizácia nasledovného diela: "Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Krásna Ves" zo dňa 22. apríla 2020 č. R2020/0350, S2020/00040, ktoré doručil žalovaný žalobcovi dňa 23. apríla 2020, je neplatné. Zároveň si voči žalovanému uplatnil nárok na náhradu trov konania. Spolu so žalobou žalobca podal voči žalovanému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa konania smerujúceho k uzatvoreniu zmluvy o dielo, predmetom ktorej by bola realizácia diela: „Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Krásna Ves“, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 22.10.2019 bola medzi ním ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom uzatvorená zmluva o dielo, ktorá bola zmenená a doplnená dodatkom č. 1 zo dňa 03.02.2020. Jej predmetom je realizácia diela: „Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Krásna Ves“. Žalovaný po začatí realizácie diela písomným oznámením č. R2020/0350, S2020/00040 zo dňa 22.04.2020 oznámil žalobcovi, že odstupuje od zmluvy o dielo. Oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 23.04.2020. Ako dôvod odstúpenia od zmluvy o dielo žalovaný uviedol, že od zmluvy o dielo odstupuje z dôvodu podľa ustanovenia článku 11 bod 11.1 zmluvy o dielo, nakoľko na žalobcu ako zhotoviteľa bol podaný návrh na vykonanie exekúcie. Žalovaný doplnil svoje odstúpenie od zmluvy o dielo listom doručeným dňa 27.04.2020. Uviedol, že článok 11 bod 11.1 zmluvy o dielo upravuje možnosť objednávateľa odstúpiť od zmluvy o dielo v prípade, ak návrh na vykonanie exekúcie je dôsledkom platobnej neschopnosti zhotoviteľa. Uviedol, že u žalobcu však nejde o dôsledok platobnej neschopnosti, žalobca nemá žiadne nedoplatky voči štátu a svojim subdodávateľom.

Je síce pravdou, že bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, avšak v tomto prípade žalobca podal návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté a súčasne podal dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom o podanom dovolaní rovnako nebolo doposiaľ rozhodnuté. Žalobca ďalej poukázal na to, že je solventný. Ďalej uviedol, že na realizáciu diela zabezpečil množstvo materiálu a prípadné platné odstúpenie od zmluvy o dielo by znamenalo ďalšie uplatnenie nárokov zo strany žalobcu voči žalovanému, a to na zaplatenie zabezpečeného materiálu, ušlý zisk a podobne. Z uvedených dôvodov ide o bezprecedentný krok zo strany žalovaného, na uplatnenie ktorého neexistuje žiaden právny dôvod, práve naopak, žalobca môže realizovať dielo riadne a včas, súčasne hospodárne a efektívne, nakoľko ponúkol vo výberovom konaní najnižšiu cenu a teda realizáciou diela zo strany žalobcu budú hospodárne a efektívne vynaložené verejné finančné prostriedky. Nie je v ekonomickom a hospodárskom záujme žalovaného odstúpiť od zmluvy o dielo, nakoľko žalovaný nemôže pokračovať v realizácii diela s iným, v poradí ďalším uchádzačom vo verejnom obstarávaní, ktorý skončil za žalobcom, a ktorý logicky musel ponúknuť vyššiu cenu realizácie diela, ale žalovaný bude musieť vyhlásiť nové verejné obstarávanie, čo môže mať za následok, že nebude môcť čerpať finančné prostriedky z príslušných fondov, pričom v takomto prípade by všetky náklady na realizáciu diela musel znášať žalovaný sám z vlastných finančných prostriedkov.

3. Tunajší súd uznesením č. k. 5Cb/15/2020 - 58 zo dňa 12.05.2020, právoplatným dňa 16.06.2020, odmietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 28.04.2020.

4. K podanej žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že podaná žaloba je založená na akomsi prospechárskom výklade čl. 11 Zmluvy o dielo zo dňa 22.10.2019, na základe ktorého žalovaný od tejto zmluvy o dielo odstúpil. Žalobca si totiž celkom zvláštne vykladá skutočnosť, že od predmetnej zmluvy o dielo možno odstúpiť iba ak by návrh na vykonanie exekúcie bol podaný v dôsledku platobnej neschopnosti, resp. mal za následok platobnú neschopnosť žalobcu. V podstate však obojstranne nespornú okolnosť existencie podania návrhu na vykonanie exekúcie nerozporuje, a teda žalovaný má za to, že týmto potvrdzuje nesporné východisko žalovaného, že návrh na vykonanie exekúcie voči žalobcovi tu je. Zastával názor, že žalobca účelovo k nespornému tvrdeniu o existencii návrhu na vykonanie exekúcie nesprávne a zrejme utilitárne pridáva aj podmienku akejsi jeho insolvenčnej, ktorú súčasne považuje v jeho hospodárskych pomeroch za neprítomnú, a teda akoby možnosť odstúpenia z tohto dôvodu za nemožnú. Platobná neschopnosť tu ale nie je kumulatívnou podmienkou spojenou s návrhom na exekúciu, resp. konkurz či reštrukturalizáciu, aby mohla založiť predpoklad pre odstúpenie od predmetnej zmluvy o dielo. Uviedol, že popiera výklad žalobcu a trvá na svojom právnom úkone ako na platnom. Poukázal na skutočnosť, že žalobca predložil súdu zmluvu o dielo nepodpísanú zo strany žalovaného, čiže v podstate ide iba o návrh zmluvy o dielo zo strany žalobcu a na základe uvedeného žalovaný uviedol, že popiera do spisu predloženú zmluvu o dielo. Mal za to, že na žalobcovi tkvie dôkazné bremeno, aby preukázal, či zmluva o dielo vôbec vznikla. Výkladové kontroverzie znenia zmluvy o dielo by zároveň mali ísť podľa jeho názoru na ťarchu strany, ktorá ju použila ako prvá. Uviedol, že zároveň vznáša prioritnú procesnú námietku, že podľa Civilného sporového poriadku domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu bez toho, aby boli dôvody neplatnosti vyplývali z osobitného predpisu je neprípustné. Žalobca sa teda nedomáha určenia práva spôsobom ako to predikuje § 137 Civilného sporového poriadku, čiže v rozpore s podmienkami Civilného sporového poriadku a zároveň k nemu ani neuvádza okolnosti, ktoré by prípadne tvorili jeho naliehavý právny záujem na takom určení.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 14.04.2021, na ktoré sa nedostavili strany sporu a ani ich právni zástupcovia, títo ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Na základe uvedeného súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku vec na tomto pojednávaní prejednal a vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, podaní strán a listín doložených do spisu, a to konkrétne: žaloba č.l. 1-6, zmluva o dielo na zhotovenie stavby „Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Krásna Ves“ s prílohami č.l. 8-39, Dodatok č. 1 k zmluve o dielo s prílohou č.l. 40-41, Odstúpenie od zmluvy o dielo zo dňa 22.04.2020 č.l. 42, vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe zo dňa 06.05.2020 č.l. 47-51, vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 23.07.2020 č.l. 73-76 a ďalšieho obsahu spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Žalobca v spore tvrdil, že dňa 22.10.2019 bola medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom uzatvorená Zmluva o dielo, ktorá bola zmenená a doplnená Dodatkom č. 1 zo dňa 03.02.2020, predmetom ktorej bola realizácia diela: „Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Krásna Ves“ a to za dohodnutú odmenu vo výške 387.545,18 eur s DPH (ďalej aj „predmetná

zmluva o dielo“). Žalovaný v rámci svojej procesnej obrany okrem iného namietal skutočnosť, že doložená Zmluva o dielo zo dňa 22.10.2019 nie je podpísaná žalovaným, na základe čoho rozporoval skutkové tvrdenie žalobcu o platnom vzniku zmluvy medzi stranami.

7. Žalovaný písomným oznámením č. R2020/0350, S2020/00040 zo dňa 22.04.2020 oznámil žalobcovi, že odstupuje od predmetnej zmluvy o dielo, a to v zmysle ustanovenia článku 11 bod 11.1 predmetnej zmluvy o dielo, nakoľko na žalobcu ako zhotoviteľa bol podaný návrh na vykonanie exekúcie (ďalej aj len "predmetné odstúpenie od zmluvy o dielo). Nebolo medzi stranami sporné, že uvedené odstúpenie od zmluvy o dielo bolo doručené žalobcovi dňa 23.04.2020. Nebolo tiež medzi stranami sporné, že na žalobcu bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

8. Podľa § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

9. Žalobca sa v posudzovanom spore domáhal určenia (deklarovania) neplatnosti právneho úkonu žalovaného, konkrétne odstúpenia od predmetnej zmluvy o dielo č. R2020/0350, S2020/00040 zo dňa 22.04.2020.

10. Na úvod právneho posúdenia možno konštatovať, že žalobca sa v danom prípade domáhal určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je, alebo nie je. Právny úkon (v danom prípade predmetné odstúpenie od zmluvy o dielo ako jednostranný právny úkon žalovaného) je právnou skutočnosťou, s ktorou objektívne právo spája zánik práv a povinností zmluvných strán vyplývajúcich zo zmluvy o dielo. Pre účely posudzovania prípustnosti podanej žaloby podľa ustanovení Civilného sporového poriadku je preto potrebné podľa názoru súdu žalobu o určenie platnosti/neplatnosti právneho úkonu posudzovať ako žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C.s.p.

11. V kontexte procesnej prípustnosti žaloby podľa znenia ustanovenia § 137 C.s.p. súd poukazuje na osobitnú časť dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, podľa ktorej: „Ustanovenie obsahuje demonštratívny výpočet druhov žalôb, pričom doterajšiu právnu úpravu pomerne výrazne modifikuje. ...Úplne nová koncepcia je zakotvená v písmene c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napríklad Zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách a pod.“.

12. Vychádzajúc zo znenia § 137 písm. d) C.s.p. súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok zásadne nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Takýmto právnym predpisom je napríklad zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru podľa ustanovenia § 77 tohto zákona), zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (žaloba o neplatnosť dražby podľa ustanovenia § 21 ods. 2 tohto zákona), Občiansky zákonník (žaloba o neplatnosť výpovede nájmu bytu podľa ustanovenia § 711 ods. 6 tohto zákona). Pre tieto výnimky je spoločné, že priamo osobitný právny predpis, resp. právna norma vo svojej dikcii priznáva oprávnenej osobe domáhať sa na súde určenia tejto právnej skutočnosti. V posudzovanom prípade však možno konštatovať, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti predmetného odstúpenia od zmluvy o dielo ako právnej skutočnosti. Súd v tomto smere zastáva právny názor zhodný s tým, aký bol uvedený napríklad v rozhodnutiach Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/261/2018 zo dňa 31.10.2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Cob/50/2018 zo dňa 13.03.2019, sp. zn. 16Cob/83/2019 zo dňa 25.11.2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Cob/34/2016 zo dňa 01.02.2017.

13. Na základe uvedeného súd dospel k záveru o procesnej neprípustnosti žaloby žalobcu o určenie neplatnosti právneho úkonu žalovaného, konkrétne predmetného odstúpenia od zmluvy o dielo, a preto už bez ďalšieho zaoberania sa meritom veci žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

14. Vzhľadom na dôvody zamietnutia podanej žaloby a v súlade so zásadou hospodárnosti a účelnosti konania, súd pre nadbytočnosť nevykonal (rozhodol o nevykonaní dôkazu podľa ustanovenia § 185 ods. 1 C.s.p.) ďalšie dokazovanie navrhnuté stranou žalovaného, a to dokazovanie výsluchom strán sporu.

15. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobca bola v spore neúspešný, keď súd podanú žalobu zamietol v celom rozsahu, nárok na náhradu trov konania má v celom rozsahu úspešný žalovaný voči žalobcovi. Súd preto rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému v stanovenej lehote náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady týchto trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne samostatným uznesením súdny úradník tunajšieho súdu po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.